

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Практикум соціальної роботи

Ступінь вищої освіти:	Бакалавр
Спеціальність:	231 «Соціальна робота»
Рік підготовки:	1, 2
Семестр викладання:	1, 2, ,3
Кількість кредитів ЄКТС:	9.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	1 семестр (Залік), 2, 3 семестр (Іспит)

Автор курсу та лектор:

Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

к.псих. наук кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

galina0189@ukr.net	+38-066-923-16-16	Viber за номером телефону	за розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є соціально-психологічна підготовка до безпосередньої індивідуальної взаємодії з клієнтом, формування вмінь і якостей, необхідних для соціальної роботи з клієнтом, закріплення їх теоретичних знань, а також накопичення практичних умінь і навиків, розвиток самостійності в ухваленні рішень, формування творчих здібностей, можливості працювати в колективі.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: основні поняття і категорії соціальної роботи; принципи професійної діяльності соціальних працівників; теоретичні підходи до організації соціального втручання; особливості організації взаємодії в процесі соціальної роботи; етичні норми і цінності, що лежать в основі соціальної роботи як професійної діяльності

Вміння: виділяти об'єкти і предмети діяльності соціального працівника; розвивати навички практичного людинознавства: бачити проблему клієнта, визначати витoki його проблем, проектувати взаємодію з фахівцями різних соціальних служб. - проводити науково обґрунтований аналіз чинників соціальної дезадаптації людини; виявляти і систематизувати причини порушень у соціальному функціонуванні індивідів і груп; адекватно визначати

межі професійної компетенції педагогів, психологів і соціальних працівників при наданні соціальної допомоги; надавати зворотний зв'язок клієнту; інтерпретувати інформацію, отриману від клієнта і надавати клієнту власну інтерпретацію; аналізувати власний професійний досвід.

Передумови до початку вивчення: Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Вступ до спеціальності соціальна робота», «Історія соціальної роботи».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами практики соціальної роботи та обґрунтувати зміст провідних напрямів професійної соціальної діяльності з представниками різних соціальних груп.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
  3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
  4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
  5. Здатність планувати та управляти часом.
  6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
  9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
  10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
  11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
  12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
  13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
  14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
  15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
  3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
  4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
  5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
  6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
  9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
  10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
  11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
  16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.
  17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
  18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
  20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.
22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Особливості соціальної роботи в системі соціальних служб.	2/2	Суб'єкт і об'єкт соціальної роботи в системі соціальних служб. Функції. Організаційні, психологічні, соціальні та політичні принципи функціонування соціальних служб. Варіативність моделей соціальної роботи. Модель втручання (інтервенції) в соціальній роботі. Особисті та професійні якості соціального працівника. Вміння в практиці соціальної роботи в соціальних службах. Ролі та функції соціальних працівників як детермінованої моделі поведінки. Визначення професійних ролей. Основні ролі соціальних працівників у соціальних службах.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2.	Становлення та розвиток соціальних служб.	2/2	Передісторія виникнення соціальних служб. Благодійництво та піклування. Становлення системи громадського піклування. Типологія установ з надання соціальної допомоги. Інституалізація соціальної роботи на початку ХХ ст. Розвиток національних наукових шкіл соціальної роботи: американська, канадська, німецька і скандинавська школи. Напрями соціальної роботи у 70-х роках: теорія індивідуальної роботи, теорія групової роботи, теорія роботи у громаді, теорія суспільного адміністрування й планування. Становлення та розвиток соціальних служб в Україні.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
3.	Поняття соціальної служби.	2/2	<p>Мета та завдання соціальної служби. Соціальне розподілення, соціальнозабезпечення та соціальне постачання як головні функції системи організації соціальних служб. Сфери діяльності соціальних служб. Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я. Соціальна робота в сфері зайнятості. Соціальна робота в пенітенціарних установах. Соціальна робота у вирішенні конфліктів соціально-етнічного середовища. Ресурсне забезпечення діяльності соціальної служби: фінансування, кадри. Головні джерела (державні та недержавні). Способи фінансування соціальної служби (прямі та непрямі).</p>	<p>Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.</p>
4.	Структура та види соціальних служб.	2/2	<p>Моделі організаційної структури соціальної служби за П. Спікером: бюрократична, ієрархічна, егалітаристська, активістська. Мережа соціальних відомств та служб в Україні. Державний сектор. Недержавний сектор. Регіональний рівень. Адміністративний рівень. Критерії класифікації соціальних служб. Первинні та вторинні; державні, недержавні неприбуткові, недержавні прибуткові, змішані; спеціалізовані та загальнопрофільні. Мережа державних соціальних служб. Організаційна структура. Кваліфікаційні вимоги, оплата праці, гарантії та пільги соціальних працівників. Державні соціальні стандарти та нормативи соціального обслуговування. Недержавні неприбуткові соціальні служби. Форми недержавних неприбуткових соціальних служб в Україні: громадські організації, благодійні фонди.</p>	<p>Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.</p>
5.	Нормативна база функціонування соціальних служб та відомств.	2/-	<p>Декларація прав людини, хартії, конвенції, міжнародні угоди. Міжнародний пакт про цивільні та політичні права. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Конвенція про права інвалідів. Основні напрями державно-правового регулювання діяльності соціальних служб. Закони, нормативні акти, положення, інструкції. Стаття 46</p>	<p>Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.</p>

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Конституції України. Законодавство України: “Про соціальні послуги”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, “Про зайнятість населення”, “Про доступ до публічної інформації”, “Про захист персональних даних”, ”Про інформацію”, пенсійне законодавство. Основні правові поняття, які поширені в практиці соціальних служб: громадянство, правовий статус, юридична обов'язок, пільги.	
6.	Соціальна робота як практична діяльність: базові поняття.	2/2	Соціальна робота та її напрями. Характеристика стратегій соціальної роботи. Принципи соціальної роботи.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Знання власного «Я» як шлях до розуміння внутрішнього стану клієнта.	2/-	Уявлення людини про свої можливості як ключ до розуміння внутрішнього світу людини. Я-концепція людини. Структура. Функції.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8.	Моральні якості та етикет соціального працівника.	2/2	Загальна характеристика поняття «етикет». Етичні принципи спілкування соціального працівника. Ситуації та формули етикету соціального працівника.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
9.	Актуальність методичного інструментарію соціального працівника.	2/2	Класифікація сучасних методів соціальної роботи. Соціальна діагностика як провідний метод роботи із соціумом.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10.	Особливості надання спектру соціальних послуг у сільській та міській місцевості.	2/2	Особливості здійснення соціальної роботи на селі. Фактори, що ускладнюють соціальну роботу на селі. Напрями соціальної роботи в умовах сільської місцевості. Особливості соціальної роботи в умовах міста .	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
11.	Соціальне моделювання і прогнозування у	2/2	Моделювання як багатоплановий метод дослідження, шлях пізнання. Функції та види моделювання. Прогнозування як соціальна теорія пізнання та його етапи.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	роботі соціального працівника.			Тести. Індивідуальні завдання.
12.	Проектування в соціальній роботі: загальні принципи, формулювання проблеми.	2/2	Сутність та мета проектування. Основна мета соціального проектування як специфічної управлінської діяльності є створення проєктів. Основні принципи проектування.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
13.	Стратегії проєктної діяльності.	2/2	Види проєктних стратегій. Лінійні стратегії. Розгалужені стратегії. Циклічні стратегії. Принципи соціального проектування.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
14.	Соціальне замовлення.	2/2	Поняття соціальне замовлення. 2. Нормативно-правове регулювання соціального замовлення. Технологія конкурсів соціальних проєктів. Функції органів місцевої влади щодо організації та проведення конкурсів соціальних проєктів.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
15.	Індивідуальна робота у професійній діяльності соціального працівника.	2/2	Підстави для надання індивідуальної допомоги у роботі соціального фахівця. Діяльність соціального працівника з випадком. Основні моделі індивідуальної роботи.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
16.	Індивідуальне інтерв'ю як базовий метод індивідуальної соціальної роботи.	2/2	Роль індивідуального інтерв'ю в роботі з індивідуальним випадком. Техніки і прийоми інтерв'ю при роботі з індивідуальним випадком. Контракт з клієнтом при роботі з індивідуальним випадком.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
17.	Групова соціальна робота.	2/2	Сутність групової соціальної роботи її витоки. Історія та теоретичні основи групової соціальної роботи. Відмінності між груповою соціальною роботою і груповою психотерапією. Ресурси можливості. Переваги та недоліки групової соціальної роботи. Види груп.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
18.	Проведення тренінгів як різновид групової роботи соціального працівника.	2/2	Тренінг – види, риси та переваги. Класифікація компонентів тренінгу. Соціальний працівник як тренер: робота тренерів у парі. Оцінювання тренінгу. Етапи групових процесів у тренінгу.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
19.	Група як важливий чинник тренінгу.	4/-	Переваги групової форми роботи. Характеристика переваг тренінгу. Основні аспекти групового процесу. Стадії розвитку	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			групи. Основні психотерапевтичні чинники групової роботи. Зворотній зв'язок. Шерінг.	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
20.	Соціальна діяльність на мікро-, мезо- та макрорівні.	2/2	Спектр сучасного соціального обслуговування: проблеми та перспективи. Види та форми соціального обслуговування (реабілітація, супровід та інспектування). Рівні реалізації соціальної роботи.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
21.	Профілактична робота та інтервенція у соціальній роботі.	2/2	Соціальна профілактика та рівні її реалізації. Види соціальної профілактики. Завдання соціальної профілактики. Структура соціальної профілактики. Профілактична інтервенція.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
22.	Соціальна терапія ті її види.	2/2	Соціальна терапія та її види. Казкотерапія та її терапевтичний вплив. Музикотерапія як лікувальний засіб у соціальній роботі. Арт-терапія та її значення у реабілітаційній соціально-педагогічній діяльності.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
23.	Кейс-стаді: мета, завдання, призначення.	2/-	Загальні поняття про кейс-технології. Класифікація кейсів. Етапи розробки та опрацювання кейсів.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
24.	Робота з кейсами: теоретично-практичний аспект.	2/2	Алгоритм роботи з кейсами. Практичне опрацювання кейсів.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
25.	Загальні риси здійснення соціальної роботи.	2/-	Загальна характеристика системи соціального обслуговування. Територіальні центри соціального обслуговування.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
26.	Соціальна робота у сфері зайнятості.	2/2	Основи соціальної роботи у сфері зайнятості. Державна служба зайнятості напрями роботи та види послуг. Технології працевлаштування громадян у центрах зайнятості.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
27.	Соціальна робота в закладах	4/2	Класифікація закладів інтернатного типу в Україні. Соціально-педагогічні характеристики вихованців зазначених закладів. Особливості	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	інтернатного типу.		соціально-педагогічної діяльності в закладах інтернатного типу. Матеріали для практичної роботи (до формування готовності до сімейного життя).	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
28.	Соціальна робота в системі освіти.	2/2	Становлення соціальної роботи у системі освіти. Функції та напрями соціальної роботи в умовах загальноосвітніх шкіл.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
29.	Соціальна робота в системі охорони здоров'я.	2/2	Сфера охорони здоров'я: види роботи, завдання та головне призначення соціального працівника. Функціонально-змістова модель хоспісного догляду.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
30.	Соціальна робота на виробництві.	2/2	Механізми соціального захисту на підприємстві. Соціальне партнерство на підприємствах.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
31.	Соціально-посередницька діяльність: проблеми та перспективи.	2/2	Посередницька роль соціального фахівця:реалії та перспективи. Брокер соціальних послуг – досвід зарубіжної практики.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
32.	Професійні ризики у соціальній роботі.	2/2	Ознаки ризиків у професії соціального працівника. Причини професійних стресів. Тренінгові вправи «Креатив проти негативу».	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
33.	Психогігієна соціального працівника.	2/2	«Зворотній трансфер» та його види. «Професійне вигорання» та шляхи його уникнення.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
34.	Основи керівницької діяльності у соціальній роботі.	2/2	Управління соціальною роботою як найважливіша умова ефективності системи соціального захисту населення. Функції управління та їх класифікація.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
35.	Діловодство у соціальній роботі.	2/2	Елементи діловодства у соціальній роботі. Етапи діловодства у соціальній роботі.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій.

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				Тести. Індивідуальні завдання.
36.	Практикум з підвищення ефективності соціальної роботи.	2/2	Загальне поняття і складові ефективності соціальної роботи. Критерії ефективності соціальної роботи.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
37.	Специфіка супервізії в соціальній роботі.	2/2	Сутність поняття «супервізія», мета, завдання, функції та типи. Базові цінності супервізії. Етичні і юридичні принципи супервізії. Значення супервізії у підготовці соціальних працівників. Особливості взаємодії супервізора та супервізованого.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
38.	Супервізорські стилі, фокуси та форми.	2/2	Основні стилі супервізора в соціальній роботі. Фокуси супервізії. Форми супервізії.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
39.	Супервізорські моделі.	3/2	Поняття супервізійної моделі. Специфічно-орієнтовані моделі. Модель розвитку. Змішана модель. Модель для практики. Професійно-орієнтовані фази розвитку супервізії.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
40.	Процес становлення супервізора.	2/-	Особистісні властивості супервізора. Супервізорські ролі соціального працівника. Супервізія як одна з сервісних ролей. Аспекти стилю супервізора. Чинники контексту, які впливають на становлення супервізора. Діяльність супервізора в новому оточенні.	PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Безпалько О.В. Словник-довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів / О. В. Безпалько та ін. (укл.); А. Й. Капська та ін. (ред.). — К., 2000. — 260 с.
2. Єрмаков І. Г. На шляху до школи життєвої компетентності: проектний підхід // Метод проектів: традиції, життєві результати. — К.: Департамент, 2003. — С. 15-16.
3. Карпенко О. Г. Мотивація в структурі діяльності соціального працівника / О. Г. Карпенко // Соціальна робота в Україні: теорія і практика: [наук.-метод. журнал]. — К., 2011. — № 3-4. — С. 16-22. 131.
4. Карпенко О. Г. Професійне становлення соціального працівника / О. Г. Карпенко. — К.: ДЦССМ, 2004. — 164 с.

5. Пометун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико зорієнтований збірник. – К.: Департамент, 2003. – С. 327-333.
6. Соціальна робота: технологічний аспект: Навч. посіб. / За ред. А. Й. Капської. – К.: Центр навч. літ., 2004. – С. 61. – 70.
7. Тюття Л. Т., Іванова І. Т. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб.– К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004. – С. 169. – 186.

Інформаційні ресурси.

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
2. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
3. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Шевчук О.М. Практикум з соціальної роботи : Навчально-методичний посібник // Уклад. : О. М. Шевчук. – Умань : ФОП Жовтий, 2016. – 100 с.
2. Капська А. Й. Соціальна робота : навч. посіб. / А. Й Капська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с. 127.
3. Підготовка волонтерів до соціальної роботи: Навчально-методичний посібник / за ред.. А. Й. Капської. – К. : Держсоцслужба, 2005. – 152 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Іспит (2, 3 семестр)	20	20
Залік (1 семестр)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p>